

Digital kompetanse må du ha!

Therese Skagen

Irene Hunskår

Regina Küfner Lein

SMH-dagane 2024

12. mars 2024

Kompetansebehov for
morgendagens bibliotekarer -
Sluttrapport

Therese Skagen, Irene Hunskår & Regina Küfner Lein
Februar 2024

Digital kompetanse for morgendagens bibliotekar

Seksjonsleder

Arbeidsgiver: Sykehuset i Vestfold HF

Stillingstittel: Seksjonsleder

Frist: 02.04.2024

Ansettelsesform: Fast

[Bli kjent med Sykehuset i Vestfold HF](#)

Biblioteket har tre stillinger og er lokalisert i nye, fine lokaler i Tønsberg. Bibliotekstjenesten ved sykehuset er organisert under Forsknings- og

Digital kompetanse kreves i halvparten av utlyste stillinger i fag- og forskningsbibliotek (228 annonser fra januar 2020 til juni 2021)

Arbeidsgivere spør etter **god digital kompetanse:**

Digitale kunnskaper, digital kompetanse, digitale ferdigheter, IT-kompetanse, IKT-kompetanse, teknisk kompetanse, ...

Har du lyst til å jobbe med bibliotekstjenester ved bærekraftsuniversitetet NMBU?

Arbeidsgiver: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)

Stillingstittel: Spesialbibliotekar/førstekonsulent - ett års vikariat

Legg til favoritt

Handelshøyskolen BI søker
Spesialbibliotekar/Universitetsbibliotekar

Arbeidsgiver: Handelshøyskolen BI Bibliotek

Stillingstittel: Spesialbibliotekar/Universitetsbibliotekar

"Kompetansebehov for morgendagens bibliotekarer"
Prosjekt 2021-23 støttet av Nasjonalbiblioteket

Forstå digitale verktøy

"Oversikt over relevante digitale verktøy for egne ansvarsområder, ferdigheter i bruk av verktøyene, bevissthet om verktøyenes styrker og svakheter"

Forståelse og kunnskap om hvordan bruke programmer og verktøy på en hensiktsmessig måte i ulike situasjoner

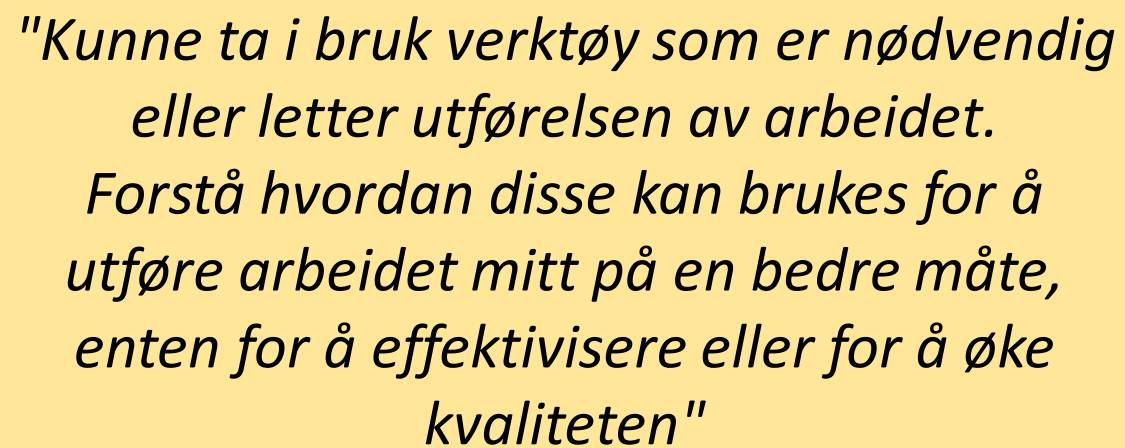
Prøve ut og lære

"Forsøke å tenke nytt, ønske nye verktøy og ressurser velkommen, ikke være redd for å prøve og feile"

Ha evne og holdninger til å lære seg nye programmer og verktøy

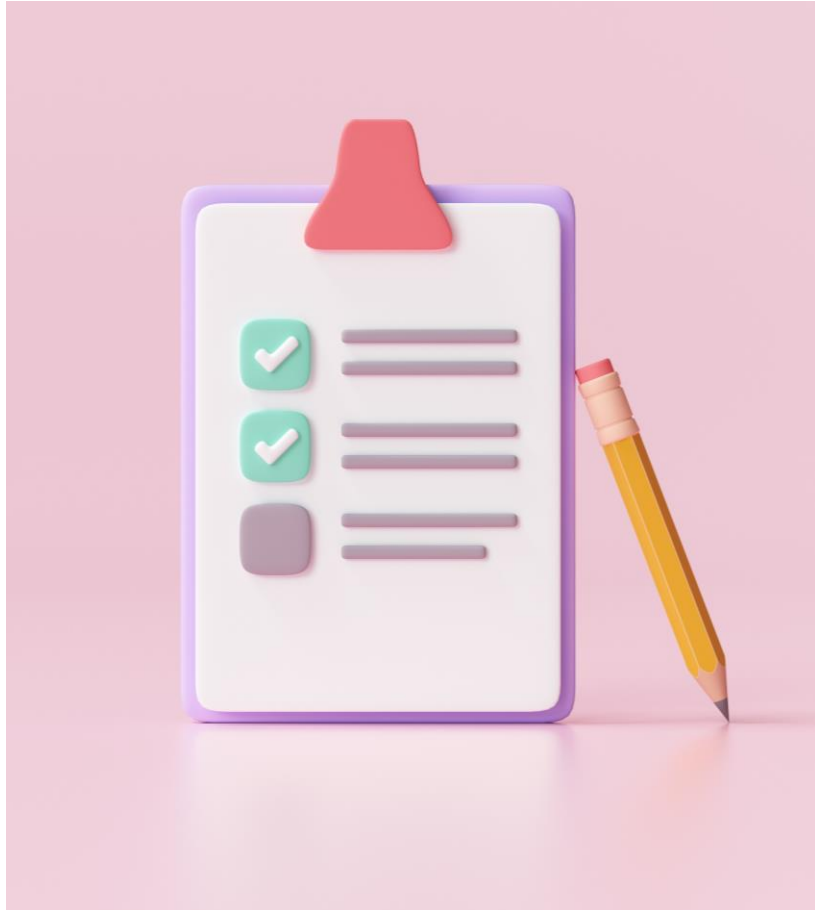

Bruke nye verktøy

"Kunne ta i bruk verktøy som er nødvendig eller letter utførelsen av arbeidet. Forstå hvordan disse kan brukes for å utføre arbeidet mitt på en bedre måte, enten for å effektivisere eller for å øke kvaliteten"

Se muligheten til nye bruksområder

God digital kompetanse ifølge respondentene

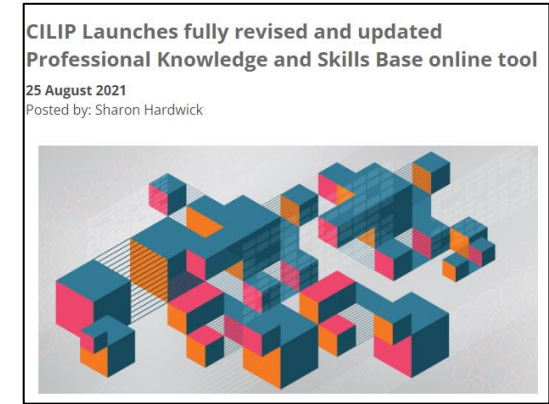
Forståelse og kunnskap om hvordan bruke programmer på en hensiktsmessig måte i ulike situasjoner, ha evne til å lære seg nye programmer og se muligheten til nye bruksområder.

Internasjonale kompetanserammeverk

The professional knowledge and skills base – sector skills standards

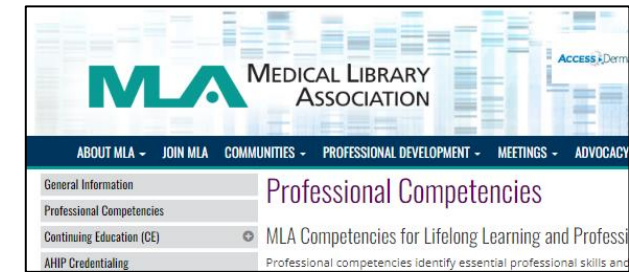
(Storbritannia - CILIP, 2021. CILIP er UK's library and information association)

14 kompetanseområder (Ethics & values, Collection management & development, Data management, Information exploitation & use, Information governance & compliance, Information management, Knowledge management, Literacies & learning, Record management & archiving, Research, Customer focus, service design & marketing, Leadership, advocacy, influencing & personal effectiveness, Strategy, planning & management, Technology & communication)

Professional Competencies - MLA Competencies for Lifelong Learning and Professional Success (USA – MLA Medical Library Association, 2017)

6 kompetanseområder (Information services, Information management, Instruction & Instructional Design, Leadership & Management, Evidence-Based Practice & Research, Health Information Professionalism)

HLA competencies

(Australia – ALIA Australia Library and Information Association, 2018)

8 kompetanseområder (Health sciences, Information services, Information management, Leadership & communication, Technology, Teaching, Research methods, Professionalism)

Competencies for librarians in Canadian research libraries

(Canada – CARL, 2020), 9 kompetanseområder (Active learning & adaptation, Collaboration, consultation & communication, Curation & preservation, Equity, diversity & inclusion, Engagement & participation, Evaluation & assessment, Leadership & facilitation, Vision & innovation)

Digital kompetanse i kompetanserammeverk fra CILIP, UK

13

Technology and communication

Using a range of digital technologies and resources to manage information, data and knowledge and deliver successful services. Using effective communication skills including oral, writing and presentation skills, networking and relationship building with individuals and groups.

The revised PKSB has been extended to reflect the growing importance of skills in data handling and knowledge management, and to incorporate recommendations around digital skills identified by CILIP's Technology Review.

Digital utvikling - Kompetanseønsker

- Digitale verktøy
- Kunstig intelligens
- Programmering
- Ny teknologi

Undervisning og veiledning - kompetanseønsker

- Lage brukertilpassede og studentaktiverende læringsaktiviteter
- Bruke digitale verktøy i undervisning og formidling
- Undervisningsplanlegging
- Samarbeid med fagansatte
- Integrering i fagplaner
- Grunnleggende pedagogikk og didaktikk
- Åpne læringsressurser
- Presentasjonsteknikk

Forskningsstøtte - kompetanseønsker

Åpen forskning

- Opphavsrett, Åndsverklov og lisensiering
- Åpen publisering
- Datahåndteringsplaner
- Kuratering og arkivering av forskningsdata

Kunnskapsbasert praksis

- Digitale verktøy for kunnskapsoppsummeringer
- Forskningsmetoder og studiedesign innen medisin og helsefag
- Utføre systematiske kunnskapsoppsummeringer

Førstelinjetjenester - kompetanseønsker

- Akademisk skriving og tekstutforming
- Siteringsteknikk og referansehandtering
- Tilganger til e-ressurser

Bibliotek- og tjenesteutvikling - kompetanseønsker

- Evaluerings- og målemetoder for å forbedre tjenester
- Markedsføring
- Skape synlighet av bibliotekets verdier, tjenester og kompetanser

Samarbeid og teamarbeid - kompetanseønsker

- Kommunikasjon for å synliggjøre bibliotekets verdi
- Skape gode samarbeidsrelasjoner
- Arbeid i tverrfaglige team
- Samarbeid med fagansatte

Hvordan øke egen kompetanse – eller kollegers?

Delta på kurs, webinarer, konferanser

Lære av kolleger

Selvlæring

Videreutdanning

«Jeg tar i bruk og tester ut ny software, trykker på alle knappene og er ikke redd for å leke med det»

«Alltid være interessert og nysgjerrig. Stille spørsmål og forsøke å lære av folk som kan. Utfordre meg selv der jeg er utenfor komfortsonen.»

Bidra i kunnskapsdelingen

- Samarbeid med fagmiljøet, promotering av bibliotektenester
- Kurs i egen institusjon
- Delta i komiteer og/eller faglige organisasjoner
- Egen forskning

Få tid til kompetansebygging

- Delta i journal club, survival club, search club, training club
- Delta på webinarer, konferanser, nettverk
- Utveksling, jobbskygging, hospitering
- Starte i det små, gjøre små endringer
- Avsette tid i kalenderen
- Sette andre oppgaver på pause, eller la lånere vente en dag
- Si nei til en forespørsel eller oppgave for å prioritere egen kompetansebygging

Viktig ved kurs og videreutdanning

- Relevans for praksis
- Mulighet for bruk av arbeidstid
- Støtte fra leder
- Økonomisk støtte fra arbeidsplass

- Kortvarige utdanningstilbud (1-3 dager)
- Åpen for ulike undervisningsformer, fysisk, på nett eller hybrid
- E-læringskurs som kan følges i eget tempo

Kurs og videreutdanning

Grunn- og videreutdanning

- OsloMet - Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag
- UiT – Institutt for språk og kultur
- HVL - Master i KBP
- HINN - Pedagogikk for bibliotekarer

Interesseorganisasjoner som arrangerer kurs

- SMH, NBF
- BISON, NORNESK, SSIVK -svensk nettverk
- PhD-nettverket, NANUB – undervisningsnettverk
- Fagforeninger i N, DK, S
- EAHIL

Andre

- UHR-B
- Andre prosjekt (Forskningsdatahåndtering, RIOS)

Mer om prosjektet

Skagen, T., Hunskår, I., & Lein, R. K. (2024). *Kompetansebehov for morgendagens bibliotekarer - Sluttrapport*. Høgskolen på Vestlandet, VID vitenskapelige høgskole, Universitetet i Bergen.

<https://hdl.handle.net/11250/3119389>

Hunskår, I., Skagen, T., & Lein, R. K. (2022). Generalister eller spesialister? - that's the question. *Revy* (4), 13-15.

<https://rauli.cbs.dk/index.php/revy/article/view/6769/7215>

Lein, R. K., Hunskår, I., & Skagen, T. (2023) Ansatte i medisin og helsefag har stor bevissthet om egne kompetansebehov. *Bok og Bibliotek* (1), s.72-75. [https://digitalutgave.bokogbibliotek.no/journal/2023/1/m-1408/Ansatte i bibliotek for medisin og helsefag har stor bevissthet om egne kompetansebehov](https://digitalutgave.bokogbibliotek.no/journal/2023/1/m-1408/Ansatte_i_bibliotek_for_medisin_og_helsefag_har_stor_bevissthet_om_egne_kompetansebehov)

Alt: <https://hdl.handle.net/11250/3083919>

Hunskår, I., Lein, R. K., & Skagen, T. (2023). Norwegian Medical Librarians' Views about the Future. *Journal of the European Association for Health Information and Libraries (JEAHIL)* 19(2), 2-4.

<http://ojs.eahil.eu/ojs/index.php/JEAHIL/article/view/561>

Alt: <https://hdl.handle.net/11250/3083920>

Lein, R. K., Hunskår, I., & Skagen, T. (2023). Competency building in a busy working day for librarians and for libraries. *Journal of the European Association for Health Information and Libraries (JEAHIL)*, 19(3), 17-20.

<http://ojs.eahil.eu/ojs/index.php/JEAHIL/article/view/580>

<https://doi.org/10.32384/jeahil19580>

Vil du vite mer - ta kontakt med oss

Therese Skagen
tss@hvl.no
Prosjektleder

Irene Hunskår
irene.hunskar@vid.no

Regina Kufner Lein
regina.lein@uib.no

UNIVERSITETET I BERGEN